

UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Broj: 01-1076/2
Podgorica, 03.07.2023. g.

UNIVERZITET CRNE GORE
CENTRU ZA DOKTORSKE STUDIJE

Predmet: Materijal za sjednicu

Uvaženi,

U skladu sa članom 34 Pravila doktorskih studija, dostavljam materijal za narednu sjednicu Centra za doktorske studije, i to:

- Obrazac PD: Prijava teme doktorske disertacije sa prapatnom dokumentacijom, za MSc Budu Methadžović.

S poštovanjem,

DEKAN,

Prof. dr Milan Marković

UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Broj: 01-1076/1.
Podgorica, 03.07.2023. g.

Na osnovu čl. 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, čl. 34 Pravila doktorskih studija, Vijeće Fakulteta političkih nauka je na 333. (elektronskoj) sjednici održanoj od 30. juna do 03. jula 2023. godine donijelo

ODLUKU

I

Predlaže se Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Socijalna integracija lica sa invaliditetom u Crnoj Gori* i kandidatkinje MSc Bude Methadžović u sastavu:

- Prof. dr Milan Marković, redovni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore
- Prof. dr Vesna Simović-Zvicer, vanredni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore
- Doc. Dr Ena Grbović, docent Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore

II

Prijedlog dostaviti Centru za doktorske studije koji je nadležan za donošenje konačne Odluke.

OBRAZLOŽENJE

Kandidatkinja MSc Buda Methadžović, se obratila Komisiji za doktorske studije sa Prijavom teme doktorske disertacije (obrazac PD) i zahtjevom da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Socijalna integracija lica sa invaliditetom u Crnoj Gori* i kandidatkinje.

Komisija za doktorske studije je, nakon razmatranja dokumentacije i zahtjeva kandidatkinje, predložila Vijeću Fakulteta političkih nauka da donese Odluku da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Socijalna integracija lica sa invaliditetom u Crnoj Gori* i kandidatkinje MSc Bude Methadžović.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Dostaviti:

- a/a
- Službi za studentska pitanja
- Centru za doktorske studije

DEKAN,

Prof. dr Milan Marković

Crna Gora
UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

Prijmleno: 27.06.2023.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01	1076		

UNIVERZITET CRNE GORE
Obrazac PD: Prijava teme doktorske disertacije

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr, Buda Methadžović
Fakultet	Fakultet političkih nauka
Studijski program	Političke nauke
Broj indeksa	3/2022
Ime i prezime roditelja	Silva Methadžović
Datum i mjesto rođenja	10. 01. 1994. Podgorica, Crna Gora
Adresa prebivališta	Mirka Vešovića br.26, Podgorica
Telefon	0038267433756
E-mail	budamethadzovic94@gmail.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	Magistarske studije, Univerzitet Crne Gore, Fakultet političkih nauka, 2022. godine Specijalističke studije, Univerzitet Crne Gore, Fakultet političkih nauka, 2016. godine Osnovne studije, Univerzitet Crne Gore, Fakultet političkih nauka, 2015. godine
Radno iskustvo	01/09/2019 – danas, Saradnica u nastavi, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore 15/01/2016 – 15/10/2016 Stručno osposobljavanje (Program Vlade Crne Gore), Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore
Popis radova	
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Socijalna integracija lica sa invaliditetom u Crnoj Gori
Na engleskom jeziku	Social integration of persons with disabilities in Montenegro

Obrazloženje teme

Tema socijalne integracije lica sa invaliditetom fokusira se na promovisanje integriteta, jednakih mogućnosti i punog učešća lica sa invaliditetom u svim aspektima društva. Naglašava potrebu da se uklone barijere, kako fizičke tako i stavovi, koje sprječavaju lica sa invaliditetom da se u potpunosti angažuju u socijalnim, kulturnim, obrazovnim i ekonomskim aktivnostima. Kontekst teme o socijalnoj integraciji lica sa invaliditetom usredsrijeđen je na ispitivanje i razumijevanje procesa, izazova i faktora koji utiču na socijalnu integraciju lica sa invaliditetom u društvu. Tema istražuje kako lica sa invaliditetom komuniciraju sa svojim zajednicama, institucijama i socijalnim mrežama, i ima za cilj da promoviše integritet i njihovo ravnopravno učešće. U radu će se posebno istražiti trenutno stanje ove oblasti u Crnoj Gori, izvršiti komparacija sa međunarodnim standardima i primjerima dobre prakse u odabranim zemljama zapadne Evrope, što će biti dodatni motiv za kreiranje modela monitoringa socijalne integracije lica sa invaliditetom.

Socijalna integracija uključuje stvaranje integralnog društva u kojem lica sa invaliditetom imaju jednak pristup obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenoj zaštiti, prevozu, rekreaciji i drugim bitnim uslugama. Tema prevazilazi puku dostupnost prepoznavanjem i vrijednovanjem različitih sposobnosti i doprinosa lica sa invaliditetom i osiguravanjem da oni mogu aktivno učestvovati i biti uključeni u procese donošenja odluka koji utiču na njihove živote.

U datom kontekstu, tema o socijalnoj integraciji lica sa invaliditetom se bavi različitim aspektima. Prije svega, to je istraživanje prepreka i izazova sa kojima se suočavaju pojedinci sa invaliditetom u pristupu obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenoj zaštiti, prevozu i socijalnim aktivnostima. Ovo uključuje istraživanje pitanja kao što su stigma, diskriminacija, nedostatak pristupačnosti i ograničena socijalna podrška. Ispitivanje politika, zakona i propisa koji oblikuju socijalnu integraciju lica sa invaliditetom obuhvata analizu efikasnosti postojećih politika, identifikovanje nedostataka i predlaganje preporuka za poboljšanje integralnih politika i zakonodavstva. Dalje, tema istražuje uloge integralnih praksi i intervencija u olakšavanju socijalne integracije proučavajući model integralnog obrazovanja, inicijativa za zapošljavanje, programa podrške zajednici i mjera pristupačnosti koje promovišu aktivno učešće pojedinaca sa invaliditetom. Kontekst teme obuhvata istraživanje socijalnih stavova, stereotipa i percepcija prema licima sa invaliditetom i kako oni utiču na socijalnu integraciju, što uključuje zastupljenost u medijima i uticaj socijalnih normi na integraciju lica sa invaliditetom. Ispitivanje osnaživanja pojedinaca sa invaliditetom i uloge grupa za zastupanje u promovisanju njihovih prava i socijalne uključenosti obuhvata proučavanje pokreta za samozastupanje, organizacija za prava lica sa invaliditetom i strategija osnaživanja koje koriste pojedinci sa invaliditetom. Istraživanje uticaja socijalnih mreža, sistema podrške i angažovanja zajednice na socijalnu integraciju lica sa invaliditetom obuhvata proučavanje uloge podrške porodici, vršnjačkih mreža i organizacija u zajednici u njegovanju integralnog okruženja.

Ova tema naglašava važnost rješavanja ne samo fizičkih barijera, već i socijalnih stigmi i diskriminatornih stavova prema invaliditetu. Poziva na promovisanje svijesti, razumijevanja i prihvatanja invaliditeta, njegovanje kulture empatije i poštovanja, te izazivanje stereotipa i pogrešnih shvatanja. Takođe, tema naglašava potrebu da se obezbijede odgovarajući sistemi podrške, pristupačnost i razumna prilagođavanja kako bi se omogućilo pojedincima sa invaliditetom da u potpunosti učestvuju u svim oblastima života.

Socijalna integracija lica sa invaliditetom ima za cilj da promoviše njihovu nezavisnost, samoopredjeljenje i osnaživanje. Prepoznaje da je invaliditet socijalni konstrukt na koji utiču socijalni stavovi i strukture, i da je odgovornost društva da osigura jednake mogućnosti i promoviše prava i dobrobit lica sa invaliditetom.

Napori ka socijalnoj integraciji često uključuju sprovođenje integralnih politika, zakona i okvira koji štite prava pojedinaca sa invaliditetom, promovišu pristupačnost i osiguravaju njihovo aktivno učešće u društvu. Takođe, uključuje saradnju između različitih zainteresovanih strana, uključujući vlade, organizacije, preduzeća, obrazovne institucije, zajednice i pojedince, kako bi zajedno radili na stvaranju integralnog društva bez prepreka za sve.

Pregled istraživanja

Socijalna integracija lica sa invaliditetom je koncept koji se fokusira na stvaranje integralnog društva u kojem pojedinci sa invaliditetom mogu u potpunosti da učestvuju, angažuju se i daju doprinos na ravnopravnoj osnovi sa drugima. Ona prevazilazi puku fizičku dostupnost i ima za cilj da se pozabavi socijalnim, kulturnim barijerama i barijerama u pogledu stavova koje ometaju uključivanje lica sa invaliditetom (SavjetEvrope, 2003).

Koncept socijalne integracije naglašava da lica sa invaliditetom ne treba da budu odvojena ili izolovana od društva, već da budu uključena u sve aspekte života, uključujući obrazovanje, zapošljavanje, rekreaciju, zdravstvenu zaštitu i socijalne interakcije (Gardner, J. and Chapman, M., 1993).

Socijalna integracija nastoji da razbije barijere i predrasude koje postoje u društvu, promovišući prihvatanje, razumijevanje i poštovanje prava i dostojanstva lica sa invaliditetom. To uključuje njegovanje integralnih politika, praksi i stavova koji vrijednuju različitost i obezbijavaju da svi imaju jednaku šansu da učestvuju i doprinesu svom punom potencijalu (Petrović, Lj., 2004).

Monitoring socijalne integracije lica sa invaliditetom odnosi se na praćenje i evaluaciju njihove participacije i uključenosti u različite aspekte društva. Ova vrsta praćenja omogućava procjenu napretka u ostvarivanju ciljeva socijalne integracije, identifikaciju prepreka i potreba, te prilagođavanju politika i intervencija kako bi se osiguralo da lica sa invaliditetom imaju jednake mogućnosti i pristup resursima (Ilić, Ž., Boganović, V., Ognjanović, M., Ivanović, S. i Gavrilović, Z., 2009). Monitoring se može sprovoditi putem različitih modela: indikatorski, praćenje kvalitativnih aspekata, praćenje promjena na sistemskom nivou, te participativni model (D'Souza, O.N. and Kuntz, J.R.C., 2023).

Izučavano je integralno obrazovanje sa aspekta efikanosti praksi i strategija za implementaciju, uključujući prilagođavanje nastavnih programa, obuke nastavnika, podršku učenicima sa invaliditetom i evaluaciju rezultata integralnog obrazovanja. Postoji jaka korelacija između integralnog obrazovanja i socijalne integracije lica sa invaliditetom (Ólafsson, S., 2005).

Integralno obrazovanje osigurava licima sa invaliditetom pristup kvalitetnom obrazovanju u redovnim školskim okruženjima. To omogućuje jednak pristup obrazovnim resursima, programima i uslugama kao i ostalim učenicima (Shapiro, J.P., 2015).

Kada lica sa invaliditetom dobiju odgovarajuću podršku i prilagođavanja, mogu aktivno učestvovati u obrazovnom procesu, razvijati vještine i postići akademske uspjehe. Integralno obrazovanje pruža podršku licima sa invaliditetom u razvoju samopouzdanja i samopoštovanja. Kada im se pruži prilika da se suoče sa izazovima, ostvaruju uspjehe i osjećaju se prihvaćeno, što pozitivno utiče na njihovo samopouzdanje (Simović, V., 2010).

Istraživane su prepreke i izazovi s kojima se lica sa invaliditetom suočavaju u pronalaženju zaposlenja i napredovanju u karijeri. Takođe je istraživana efikasnost politika i programa podrške zapošljavanju lica sa invaliditetom. Postoji jasna korelacija između socijalne integracije lica sa invaliditetom, zapošljavanja i ekonomske integracije. Zapošljavanje igra ključnu ulogu u socijalnoj integraciji lica sa invaliditetom. Kada lica sa invaliditetom imaju pristup radnom mjestu, mogu aktivno učestvovati u društvu, razvijati vještine, uspostavljati socijalne veze i osjećati se korisno i produktivno (Nawafleh, S., 2023).

Lica sa invaliditetom često se suočavaju sa visokom stopom nezaposlenosti i diskriminacijom na tržištu rada. Nedostatak prilagođenih radnih mjesta, predrasude poslodavaca i nedovoljna podrška prilagođavanju radnih uslova otežavaju licima sa invaliditetom da pronađu i zadrže posao (Simović, V., 2010).

Radno okruženje pruža priliku za integraciju, interakciju sa drugim kolegama i izgradnju samopouzdanja. Zapošljavanje omogućuje licima sa invaliditetom sticanje ekonomske nezavisnosti. Kroz rad, mogu ostvariti sopstvene prihode, finansijsku sigurnost i nezavisnost (Sin,C., 2009).

To ima pozitivan uticaj na njihovu socijalnu integraciju, jer su u mogućnosti zadovoljiti svoje osnovne potrebe, učestvovati u socijalnim aktivnostima, putovati i iskusiti veću autonomiju (Wong,A., 2020).

Istraživanja su se dalje fokusirala na pristupačnost fizičkog okruženja, transporta, informacija i tehnologije kako bi se identifikovale najbolje prakse i tehnološka rješenja koja olakšavaju socijalnu integraciju lica sa invaliditetom.

Pristupačnost i socijalna integracija su međusobno povezani, jer pristupačno okruženje i usluge olakšavaju uključivanje lica sa invaliditetom u društvo, dok socijalna integracija podstiče potrebu za pristupačnošću kako bi se osiguralo da svi imaju jednake mogućnosti i učestvovanje (Waxman,D., 2017).

Istraživanja su se bavila socijalnim uključivanjem lica sa invaliditetom u različite aspekte socijalnog života, uključujući učestvovanje u kulturnim aktivnostima, rekreaciji, sportu, politici i građanskim inicijativama (Sin,C., 2009).

Istraživanja su pokazala da postoji pozitivna korelacija između socijalne integracije lica sa invaliditetom i njihove participacije u društvu (Tsao,L.L. and Sung,J., 2014).

Kada su lica sa invaliditetom socijalno integrisana, podržana i prihvaćena, veća je vjerovatnoća da će aktivno učestvovati u različitim područjima života, kao što su obrazovanje, zapošljavanje, socijalne aktivnosti i političko učestvovanje (Ellis, K., Goggin, G., 2015).

Kontekstualni faktori, poput socijalnih, kulturnih i ekonomskih uslova, igraju važnu ulogu u korelaciji između socijalne integracije i participacije lica sa invaliditetom. Različite socijalne norme, vrijednosti i uslovi mogu uticati na to kako se lica sa invaliditetom percipiraju, prihvataju i uključuju u zajednicu (Edwards, G., Noreau, L., Boucher, N., Fougeyrollas, P., Grenier, Y., McFadyen, B.J., Morales, E. and Vincent, C. , 2014).

Istraživanja su pokazala da pozitivna svjesnost o pravima i potrebama lica sa invaliditetom, te integralni stavovi ljudi mogu doprinijeti socijalnoj integraciji. Kada ljudi imaju razumijevanje prema licima sa invaliditetom, veća je vjerovatnoća da će podržavati njihovo učestvovanje u društvu i pružati potrebnu podršku (Moche,L.B., 2020).

Istraživanja koja se bave samopouzdanjem i zagovaranjem lica sa invaliditetom imaju za cilj pružiti uvid u važnost i uticaj tih elemenata na njihovu socijalnu integraciju (Heslop, P., Hebron, C., 2020). Istraživanja su pokazala da veće samopouzdanje kod lica sa invaliditetom može pozitivno uticati na njihovu socijalnu integraciju. Lica sa višim stepenom samopouzdanja imaju tendenciju aktivnije učestvovati u socijalnim aktivnostima, uspostavljati međuljudske odnose i postizati svoje ciljeve (Feng, Q. and Hui, P.C.-I., 2023).

Analizirana je efikasnost postojećih politika i zakonodavstva koja se odnose na zaštitu prava lica sa invaliditetom i promovisanje njihove socijalne integracije (Rembis, M., Kudlick, C. and Kim E.N., 2018).

Takođe su istražene najbolje prakse u primjeni politika i zakona na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou kako bi se identifikovale ključne komponente uspješnih politika i zakonodavstva (Rimmerman, A., 2012).

Istraživanja su pokazala da dobro oblikovane politike i zakonodavstvo imaju pozitivan uticaj na integraciju lica sa invaliditetom (Gardner, J. and Chapman, M., 1993). Primjera radi, politike koje zahtijevaju pristupačnost zgradama, saobraćajnim sistemima i informacionim tehnologijama omogućavaju licima sa invaliditetom veću nezavisnost i učestvovanje u društvu (Ahmad, A.M., Abdelkarim, S., Al-Nuaimi, M., Makhoul, N., Mathew, L. and Garba, S., 2022).

Istraživanja su dalje istakla važnost lokalne primjene politika i zakonodavstva kako bi se osigurala njihova efikasnost. Ovo uključuje saradnju između lokalnih vlasti, organizacija civilnog društva i lica sa invaliditetom u sprovođenju politika i zakona u praksi (Griffin, C., Hammis, D., Keeton, B., Sullivan, M., Weehman, P., 2015).

Istraživanja su ukazala na potrebu za prilagođavanjem zakonodavstva kako bi se bolje odgovorilo na specifične potrebe lica sa invaliditetom. To je uključilo razmatranje novih oblika invaliditeta, prilagođavanje pravnih standarda i regulativa, te promovisanje jednakih prava i pristupa u svim područjima života (Obi, S.O., Obiakor, F.E., Gibson, L., Obiakor, K.E. and Amadife, N., 2023).

Istraživanja su pokazala pozitivnu korelaciju između pristupačnosti fizičkog okruženja i socijalne integracije lica sa invaliditetom. Pokazano je da postojanje snažnih zakona koji osiguravaju jednakost i sprječavaju diskriminaciju na osnovu invaliditeta ima pozitivan uticaj na socijalnu integraciju (Bryant, B. and Bryant, D., 2011). Takvi zakoni osiguravaju pravedniji pristup obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenoj njezi i drugim uslugama za lica s invaliditetom (Nind, M., Strnadova, I., 2020).

Istraživanja su se, takođe, fokusirala na korelaciju između usvajanja i implementacije međunarodnih konvencija o pravima lica sa invaliditetom i socijalne integracije. Države koje su uskladile svoje politike i zakonodavstvo sa tim konvencijama često postižu veći napredak u stvaranju integralnog okruženja za lica sa invaliditetom (Strauser, D., 2013).

Istraživanja su se bavila mjerenjem i procjenom kvaliteta života lica sa invaliditetom, uključujući njihovo blagostanje, zadovoljstvo životom, socijalne odnose, pristup uslugama i podršci, samostalnost i participaciju. Socijalna integracija lica s invaliditetom doprinosi njihovom psihičkom i fizičkom blagostanju. Socijalna integracija omogućava licima sa invaliditetom da uspostave mreže socijalne podrške. Ove mreže podrške mogu uključivati porodicu, prijatelje, vršnjake, kolege sa posla ili članove zajednice. Prisustvo socijalne podrške pruža emocionalnu podršku, praktičnu pomoć i osjećaj povezanosti sa drugim ljudima, što doprinosi njihovom blagostanju (Titchkosky, T., 2011).

Izučavana je saradnja između različitih institucija, organizacija i stručnjaka koji se bave socijalnom integracijom lica sa invaliditetom što omogućuje razmjenu znanja, iskustava i najboljih praksi. Saradnja omogućuje identifikaciju zajedničkih izazova s kojima se suočavaju lica sa invaliditetom i pronalaženje zajedničkih rješenja. Saradnja omogućava razvoj zajedničkih smjernica, standarda i politika koje podržavaju socijalnu integraciju lica sa invaliditetom (Naraian, S. and Amrhein, B., 2022).

Socijalna integracija lica sa invaliditetom u zemljama Zapadnog Balkana predstavlja izazov iz različitih razloga. Lica sa invaliditetom često se suočavaju sa stigmatizacijom i predrasudama u društvu. Postoje duboko ukorijenjena vjerovanja i stereotipi koji ograničavaju njihovu socijalnu integraciju. Ova predrasuda rezultira izolacijom i ograničavanjem pristupa resursima i mogućnostima (Gadžo-Šašić, S., 2018).

Fizička pristupačnost javnih prostora, infrastrukture, transporta i usluga često je nedovoljna. Nedostatak rampi, liftova, pristupačnih toaleta i drugih sredstava može otežati ili onemogućiti licima sa invaliditetom da se slobodno kreću i učestvuju u društvu (Rajić, J., 2016).

Najzad, nedostatak adekvatnih zakonskih okvira i pravne zaštite može otežati ostvarivanje prava lica sa invaliditetom. Ograničen pristup pravdi i sporost pravnog sistema mogu dodatno otežati suočavanje sa diskriminacijom i kršenjem prava (USAID, 2017).

U literaturi su razvijene teorije i konceptualni okviri koji doprinose razumijevanju socijalne integracije lica sa invaliditetom, kao što su socijalni model invaliditeta, konceptualni okvir međunarodne klasifikacije funkcionisanja, kvaliteta i zdravlja (ICF), konceptualni okvir kvaliteta života, te teorija socijalne integracije. Ove teorije i konceptualni okviri pomažu u razumijevanju složenih aspekata socijalne integracije lica sa invaliditetom te pružaju smjernice za razvoj politika, programa i intervencija usmjerenih na stvaranje integralnog društva (Ólafsson, S., 2005).

Upravo se različiti okviri mogu koristiti zajedno kako bi se dobio cjelovitiji uvid u socijalnu integraciju lica sa invaliditetom (Jetha, A., Shamaee, A., Tompa, E., Smith, P., Bültmann, U., Bonaccio, S., Tucker, L.B., Norman, C., Banks, C.G. and Gignac, M.A.M., 2023).

Cilj i hipoteze

Primarni cilj istraživanja o socijalnoj integraciji lica sa invaliditetom je razumijevanje i promovisanje njihovog punog učešća i uključivanja u društvo. Specifični ciljevi uključuju:

1. Istražiti vezu između socijalne integracije i ostvarivanja osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom.
2. Prikupiti relevantne informacije i analizirati podatke kako bi se bolje razumjela veza između socijalne integracije i ostvarivanja osnovnih ljudskih prava za lica sa invaliditetom.
3. Identifikovati prepreke i diskriminaciju kako bi se osiguralo da se preduzmu odgovarajuće mjere za njihovo prevazilaženje i zaštitu osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom.

Hipoteza H1

Puna socijalna integracija je uslov za ostvarivanje osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom.

Puna socijalna integracija se smatra ključnim faktorom za ostvarivanje osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom.

Socijalna integracija podrazumijeva da lica sa invaliditetom imaju jednaku pristup svim resursima, uslugama i mogućnostima kao i lica bez invaliditeta. To uključuje pristup obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenoj zaštiti, javnom prevozu, kulturnim i rekreativnim aktivnostima itd. Ako lica sa invaliditetom nijesu socijalno integrisana, mogu imati otežan ili ograničen pristup tim resursima, što može dovesti do kršenja njihovih osnovnih ljudskih prava.

Socijalna integracija može pomoći u smanjenju stigme i diskriminacije prema licima sa invaliditetom. Kroz interakciju sa širom zajednicom, ljudi mogu razviti veće razumijevanje, prihvatanje i poštovanje prema licima sa invaliditetom. Ovo može dovesti do smanjenja diskriminacije i omogućiti licima sa invaliditetom da ostvare svoja osnovna ljudska prava bez prepreka.

Socijalna integracija može osnažiti lica sa invaliditetom i omogućiti im aktivno učešće u društvu. Kroz socijalnu inkluziju, lica sa invaliditetom mogu razviti samopouzdanje, samostalnost i osjećaj pripadnosti. Kada im se pruži prilika da budu aktivni članovi zajednice, mogu imati veći uticaj na donošenje odluka koje se tiču njihovih života, što je ključno za ostvarivanje osnovnih ljudskih prava.

Socijalna integracija može pružiti zaštitu od zlostavljanja, zanemarivanja i nasilja koje lica sa invaliditetom mogu doživjeti. Kroz uspostavljanje snažnih socijalnih mreža, podršku i inkluzivno okruženje, lica sa invaliditetom imaju veću šansu da budu zaštićena od bilo kakvog oblika nasilja ili zlostavljanja. Ovo je u skladu sa osnovnim ljudskim pravima na fizički i mentalni integritet i bezbjednost.

Materijali, metode i plan istraživanja

Prilikom analize materijala za istraživanje, istražiće se kako se koncept puna socijalna integracija definiše i razumije u kontekstu lica sa invaliditetom, pri čemu će se uzeti u obzir aspekti kao što su inkluzija u obrazovanju, zapošljavanju, pristupu javnom prostoru, javnim uslugama, rekreaciji i socijalnim interakcijama.

Proučiće se međunarodni dokumenti i zakoni koji se odnose na osnovna ljudska prava lica sa invaliditetom, kao što su Konvencija UN o pravima osoba sa invaliditetom.

Identifikovaće se specifična prava koja su od značaja za socijalnu integraciju, kao što su pravo na obrazovanje, pravo na rad, pravo na pristupačnost, pravo na zdravstvenu zaštitu.

Istražiće se prepreke s kojima se lica sa invaliditetom suočavaju u ostvarivanju punog uključivanja u društvo. To mogu biti arhitektonske barijere, nedostatak pristupačnosti, diskriminacija pri zapošljavanju, socijalna isključenost i negativni stavovi društva prema licima sa invaliditetom. Proučiće se slučajevi diskriminacije i kršenja prava kako bi se bolje razumjeli ovi izazovi.

Istražiće se primjeri dobre prakse iz različitih zemalja ili regiona koji su uspjeli da ostvare punu socijalnu integraciju lica s invaliditetom.

Analiziraće se politike, programi i mjere koje su bile efikasne u promovisanju inkluzije i zaštiti prava.

Istražiće se kako puna socijalna integracija može pozitivno uticati na ostvarivanje osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom, a posebno kako pristup obrazovanju, zapošljavanju i društvenim aktivnostima može unaprijediti njihovo samopoštovanje, dostojanstvo, nezavisnost i učesće u društvu.

Proučiće se politike i zakonodavni okviri koji podržavaju punu socijalnu integraciju lica sa invaliditetom.

Identifikovaće se obaveze države prema međunarodnim instrumentima i nacionalnim zakonima u vezi sa integracijom i zaštitom prava lica sa invaliditetom.

Na osnovu istraživanja, identifikovaće se ključne preporuke za donosiocje odluka, organizacije civilnog društva i druge relevantne aktere kako bi se unaprijedila socijalna integracija i zaštita prava lica sa invaliditetom.

Razmotriće se moguće političke, zakonodavne i društvene intervencije koje bi mogle biti korisne za postizanje tog cilja.

Koristiće se pouzdani izvori podataka, kao što su akademska istraživanja, izvještaji nevladinih organizacija i zvanični dokumenti međunarodnih institucija kako bi se osigurala kvalitetna i tačna analiza.

Puna socijalna integracija lica sa invaliditetom je važan cilj za obezbjeđivanje jednakih prava i mogućnosti za sve građane, bez obzira na njihove sposobnosti.

Kako bi se pristupilo istraživanju o socijalnoj integraciji lica sa invaliditetom i njenom uticaju na ostvarivanje osnovnih ljudskih prava, primijeniće se različite metode istraživanja: analitički metod, kvalitativni i kvantitativni metod, komparativni metod, induktivno-deduktivni metod, te sintetički metod.

Ankete će se dizajnirati kako bi se prikupili podaci o njihovom učesću u različitim sferama društva, poput obrazovanja, zapošljavanja, pristupa uslugama i društvenom životu. Ovakve ankete će biti distribuirane pojedincima sa invaliditetom, njihovim porodicama, stručnjacima koji rade u oblasti invalidnosti ili širem društvu.

Plan istraživanja se sastoji iz sledećih faza:

U **prvoj fazi** objasniće se da su socijalna integracija i ostvarivanje osnovnih ljudskih prava ključni faktori za kvalitetan život lica sa invaliditetom. Razumjeti vezu između pune socijalne integracije i ostvarivanja tih prava od izuzetne je važnosti. Ovo istraživanje ima za cilj proučavanje ove veze i ukazivanje na njihov značaj. Glavno pitanje ovog istraživanja je: Kako povezanost sa zajednicom i socijalna integracija utiču na ostvarivanje osnovnih ljudskih prava osoba sa invaliditetom?

Druga faza se odnosi na pojašnjenje ciljeva istraživanja. Ovaj dio istraživanja će se fokusirati na procjenu i analizu nivoa socijalne integracije lica sa invaliditetom. To će uključivati različite aspekte, kao što su integracija u zajednicu, pristup obrazovanju, zapošljavanju, javnim prostorima i uslugama, socijalnim mrežama i podršci. U okviru ovog istraživanja, analiziraće se veza između socijalne integracije i ostvarivanja osnovnih ljudskih prava osoba sa invaliditetom. Analiza će se vršiti na osnovu prikupljenih podataka, uključujući kvantitativne i kvalitativne podatke, kako bi se identifikovale veze, trendovi i uticaj faktora socijalne integracije na ostvarivanje ljudskih prava. U sklopu ove faze istraživanja, identifikovaće se prepreke koje otežavaju socijalnu integraciju i ostvarivanje ljudskih prava lica sa invaliditetom. To će uključivati fizičke prepreke, društvenu stigmju, nedostatak pristupačnosti, diskriminaciju i nedostatak podrške društva i društvene inicijative, koji mogu olakšati socijalnu integraciju i ostvarivanje ljudskih prava.

Takođe će se istražiti faktori podrške, kao što su politike inkluzije, pružanje usluga podrške, organizacije civilnog društva i društvene inicijative, koji mogu olakšati socijalnu integraciju i ostvarivanje ljudskih prava. Ovi faktori će se identifikovati i analizirati kako bi se razumjeli njihov uticaj i predložile preporuke za unaprijeđenje socijalne integracije i ostvarivanja ljudskih prava lica sa invaliditetom.

Treća faza istraživanja odnosi se na metodologiju istraživanja, koja obuhvata sledeće korake. Prvo će se prikupiti relevantna literatura o socijalnoj integraciji, ljudskim pravima i invaliditetu radi sticanja teorijskog okvira za istraživanje. Dalje će se definisati uzorak ispitanika, te kriterijumi za izbor ispitanika. U narednom koraku, koji je kvalitativni pristup istraživanju, analiziraće se dokumentacija o politikama i pravima lica sa invaliditetom kako bi se dobila dublja slika konteksta. Najzad, uradiće se i kvantitativni pristup, a to je anketa koja će obuhvatiti različite aspekte socijalne integracije, ostvarivanja ljudskih prava i faktora koji utiču na to, te statistička obrada podataka dobijenih iz ankete radi kvantitativne analize veze između socijalne integracije i ostvarivanja ljudskih prava. Ova faza će obuhvatiti i etičke aspekte istraživanja, a to je poštovanje etičkih smjernica pri radu sa licima sa invaliditetom, obezbjeđivanje povjerljivosti podataka i dobijanje informisanog pristanka od učesnika istraživanja.

Četvrta faza odnosi se na analizu podataka. Kvalitativna analiza će se sprovesti putem tematske analize dokumentacije. Cilj je identifikovati ključne teme, iskustva i kontekstualne faktore koji se odnose na socijalnu integraciju i ostvarivanje ljudskih prava osoba sa invaliditetom. Kvantitativna analiza će obuhvatiti statističku obradu podataka dobijenih iz ankete kako bi se identifikovala statistički značajna veza između socijalne integracije i ostvarivanja ljudskih prava.

U **petoj fazi**, rezultati istraživanja će biti analizirani i predstavljeni u skladu sa postavljenim ciljevima istraživanja. Diskusija će se fokusirati na implikacije dobijenih rezultata i njihovu relevantnost za praksu, politike i intervencije usmjerene ka poboljšanju socijalne integracije i ostvarivanju ljudskih prava lica sa invaliditetom. Takođe će se razmotriti identifikovane prepreke i podrška za socijalnu integraciju i ostvarivanje ljudskih prava i predložiti preporuke za njihovo prevazilaženje i unaprijeđenje.

U **poslednjoj fazi**, zaključak će sažeti glavne nalaze istraživanja i naglasiti važnost daljeg istraživanja u ovoj oblasti. Istraživanje će pružiti relevantne uvide i informacije o vezi između pune socijalne integracije i ostvarivanja osnovnih ljudskih prava osoba sa invaliditetom, sa ciljem unaprijeđenja njihovog kvaliteta života i integracije u društvu.

Očekivani naučni doprinos

Očekivani naučni doprinos istraživanja o vezi između pune socijalne integracije i ostvarivanja osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom može biti višestruk. Istraživanje će pružiti dublje razumijevanje o tome kako socijalna integracija utiče na mogućnosti lica sa invaliditetom da ostvare svoja osnovna ljudska prava. Identifikacija i analiza ove veze će osvijetliti važnost socijalne integracije kao preduslova za puno ostvarivanje ljudskih prava i pružiti teorijski okvir za dalja istraživanja i intervencije. Istraživanje će doprinijeti identifikaciji prepreka i podrške za socijalnu integraciju lica sa invaliditetom. Identifikacija ovih faktora će pomoći u razvoju politika, programa i intervencija usmjerenih na uklanjanje prepreka i jačanje podrške za socijalnu integraciju, što može doprinijeti poboljšanju ostvarivanja ljudskih prava lica sa invaliditetom. Naučni doprinos istraživanja će biti informisanje donosilaca odluka o važnosti socijalne integracije za ostvarivanje ljudskih prava lica sa invaliditetom. Rezultati istraživanja će pružiti relevantne podatke i saznanja koja mogu podržati razvoj politika i praksi usmjerenih na poboljšanje socijalne integracije i ostvarivanje ljudskih prava lica sa invaliditetom. Istraživanje će pružiti naučne dokaze i argumente za podršku razvoju inkluzivnog društva u kojem su lica sa invaliditetom uključena, poštovana i imaju jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih ljudskih prava. Naučni doprinos će pružiti osnove za razvoj politika i praksi koje promovišu inkluziju i osnaživanje lica sa invaliditetom. Ukratko, očekivani naučni doprinos istraživanja o vezi između pune socijalne integracije i ostvarivanja osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom obuhvata razumijevanje ove veze, identifikaciju prepreka i podrške, informisanje donosilaca odluka i podršku razvoju integrisanog društva.

Spisak objavljenih radova kandidata

Popis literature

- 1) Ahmad, A.M., Abdelkarim, S., Al-Nuaimi, M., Makhoul, N., Mathew, L. and Garba, S. , 2022. "Inclusiveness assessment tool for disabled persons in higher education facilities". *Journal of Facilities Management, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print.* <https://doi.org/10.1108/JFM-11-2022-0011>.
- 2) Alić, A., 2013. *Osobe sa invaliditetom u BiH: Zdravstvena i socijalna zaštita.* [Online] Available at: <https://diskriminacija.ba/osobe-sa-invaliditetom-u-bih-zdravstvena-i-socijalna-zastita>
- 3) Bryant, B. and Bryant, D., 2011. *Assistive Technology for People with Disabilities.* s.l.:Pearson; 2nd edition.
- 4) D'Souza, O.N. and Kuntz, J.R.C. , 2023. "Examining the impact of reasonable accommodation appraisals on New Zealand managers' attitudes toward hiring people with disability". *Equality, Diversity and Inclusion, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print.* <https://doi.org/10.1108/EDI-06-2022-0154>.
- 5) Edwards, G., Noreau, L., Boucher, N., Fougere, P., Grenier, Y., McFadyen, B.J., Morales, E. and Vincent, C. , 2014. "Disability, Rehabilitation Research and Post-Cartesian Embodied Ontologies – Has the Research Paradigm Changed?". *Environmental Contexts and Disability (Research in Social Science and Disability, Vol. 8)*, Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 73-102. <https://doi.org/10.1108/S1479-35472014000008005>.
- 6) Ellis, K., Goggin, G., 2015. *Disability and the Media: 2 (Key Concerns in Media Studies).* 2015th edition ed. s.l.:Palgrave; .
- 7) Feng, Q. and Hui, P.C.-I., 2023. "What are the factors that influence the adaptive market? An empirical study with wheelchair users in Hong Kong". *Journal of Fashion Marketing and Management, Vol. 27 No. 3, pp. 506-530.* <https://doi.org/10.1108/JFMM-11-2022-0011>.
- 8) Ferrera, M., Matsaganis, M., i Sacchi, S., 2004. 'Model otvorene koordinacije protiv siromaštva: Novi "proces socijalnog uključivanja" Europske unije'. *Revija za socijalnu politiku, 11(3-4), str. 395-409.* <https://doi.org/10.3935/rsp.v11i3.38>.
- 9) Foxx, R.M., 2015. *Controversial Therapies for Autism and Intellectual Disabilities.* s.l.:Routledge; 2nd edition.
- 10) Gadžo-Šašić, S., 2018. Problemi socijalne inkluzije osoba s invaliditetom. *DHS 1 (4) (2018), pp. 87-108.*
- 11) Gardner, J. and Chapman, M., 1993. *Developing Staff Competencies for Supporting People with Developmental Disabilities: An Orientation Handbook.* s.l.:Brookes Publishing; 2nd edition.
- 12) Griffin, C., Hammis, D., Keeton, B., Sullivan, M., Weehman, P., 2015. *Making Self-Employment Work for People with Disabilities.* s.l.:Brookes Publishing; 2nd edition.
- 13) Heslop, P., Hebron, C., 2020. *Promoting the Health and Well-Being of People with Learning Disabilities.* 1st ed. s.l.:Springer.
- 14) Ilić, Ž., Boganović, V., Ognjanović, M., Ivanović, S. i Gavrilović, Z., 2009. *Civilno društvo protiv diskriminacije.* s.l.:Beograd: Forum mladih sa invaliditetom..
- 15) Jetha, A., Shamaee, A., Tompa, E., Smith, P., Bültmann, U., Bonaccio, S., Tucker, L.B., Norman, C., Banks, C.G. and Gignac, M.A.M. , 2023. "The future of work in shaping the employment inclusion of young adults with disabilities: a qualitative study". *Equality, Diversity and Inclusion, Vol. 42 No. 9, pp. 75-91.* <https://doi.org/10.1108/EDI-06-2022-0154>.
- 16) Moche, L.B., 2020. *Decarcerating Disability: Deinstitutionalization and Prison Abolition.* s.l.:Univ Of Minnesota Press.
- 17) Naraiian, S. and Amrhein, B. , 2022. "Theories, Contexts, Practices: Traveling Alongside the Possibilities of 'Inclusion'". *Amrhein, B. and Naraiian, S. (Ed.) Reading Inclusion Divergently (International Perspectives on Inclusive Education, Vol. 19), , Emerald Publishing Limited, Bingley, pp. 1-18.* <https://doi.org/10.1108/S1479-36362022000019001>.

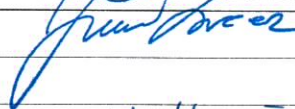
- 18) Nawafleh,S., 2023. "Levels of discriminatory practices and behaviours towards employees with disabilities in the Jordanian public sector: an exploratory analytical study". *International Journal of Organizational Analysis, Vol. ahead-of-print No.*
- 19) Nind, M., Strnadova, I., 2020. *Belonging for People with Profound Intellectual and Multiple Disabilities: Pushing the Boundaries of Inclusion.* 1st ed. s.l.:Routledge.
- 20) Obi, S.O., Obiakor, F.E., Gibson, L., Obiakor, K.E. and Amadife, N., 2023. "Using Technology to Enhance Learning in Special Education: Moving Forward", Bakken, J.P. and Obiakor, F.E. (Ed.). *Bakken, J.P. and Obiakor, F.E. (Ed.) Using Technology to Enhance Special Education (Advances in Special Education)*.
- 21) Ólafsson,S., 2005. *Disability and Welfare in Iceland in an International Comparison.* s.l.:Social Science Research Institute University of Iceland.
- 22) Petrović,Lj., 2004. Pogled na invalidnost kroz istoriju. *Hereticus, Volume 3.*
- 23) Rajić, J., 2016. PROBLEM ZAPOŠLJAVANJA LICA SA INVALIDITETOM. *Strani pravni život, 60(3), cmp. 173-189* <https://www.stranipravniizivot.rs/index.php/SPZ/article/view/104>.
- 24) Rembis, M., Kudlick, C. and Kim E.N., 2018. *The Oxford Handbook of Disability History, Oxford Handbooks.* s.l.:(2018; online edn, Oxford Academic, 10 July 2018), <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190234959.001.0001>, accessed 7 June 2023..
- 25) Rimmerman, A., 2012. *Social Inclusion of People with Disabilities: National and International Perspectives (Cambridge Disability Law and Policy).* 1st ed. s.l.:Cambridge University Press.
- 26) SavjetEvrope, 2003. *Rehabilitation and integration of people with disabilities: policy and legislation,* s.l.: Council of Europe.
- 27) Shapiro,J.P., 2015. "No Pity: People with Disabilities Forging a New Civil Rights Movement". s.l.:s.n.
- 28) Simović, V., 2010. Pravni položaj lica sa invaliditetom u pogledu zapošljavanja u Crnoj Gori. *Правни зборник : мјесечни правни часопис. - ISSN 0350-6630 (Br. 3/4, 2010, str. 175-196.)*.
- 29) Simović, V., 2010. *Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje lica sa invaliditetom : doktorska disertacija,* s.l.: Podgorica : [V. Simović], 2010.
- 30) Sin,C., 2009. "Professional regulation and the integration of children's services in the UK: maintaining standards while promoting disability equality". *Journal of Children's Services, Vol. 4 No. 2, pp. 14-24.* <https://doi.org/10.1108/17466660200900009>.
- 31) Strauser,D., 2013. *Career Development, Employment, and Disability in Rehabilitation: From Theory to Practice.* s.l.:Springer Publishing Company; 1st edition.
- 32) Titchkosky,T., 2011. *The Question of Access: Disability, Space, Meaning.* s.l.:University of Toronto Press.
- 33) Tsao,L.L. and Sung,J., 2014. "Interaction Interventions for Young Children with Disabilities". *Early Childhood and Special Education (Advances in Early Education and Day Care, Vol. 18), Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 69-86..*
- 34) USAID, 2017. *ANALIZA POTREBA, PRAVA I POLOŽAJA OSOBA SA INVALIDITETOM U BOSNI I HERCEGOVINI.* [Online] Available at: <https://sif.ba/dok/1491989715.pdf> [Accessed 06 2023].
- 35) Waxman,D., 2017. Model of Successful Corporate Culture Change Integrating Employees with Disabilities. *Factors in Studying Employment for Persons with Disability (Research in Social Science and Disability, Vol. 10), Emerald Publishing Limited, Bingley.*
- 36) Wong,A., 2020. "Disability Visibility: First-Person Stories from the Twenty-First Century". s.l.:s.n.

UNIVERZITET CRNE GORE
Obrazac PD: Prijava teme doktorske disertacije

SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM

Odgovorno potvrđujem da sam saglasna sa temom koja se prijavljuje.

Prvi mentor	Prof. dr Vesna Simović - Zvicer	
Drugi mentor	/	
Doktorand	Mr Buda Methadžović	BUDA METHADŽOVIĆ

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavila ni na jednom drugom fakultetu.

U Podgorici, 19/6/2023

Ime i prezime doktoranda

Mr Buda Methadžović

BUDA METHADŽOVIĆ

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore, u vezi sa članom 29 Pravila doktorskih studija, Senat Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja prijedloga Odbora za doktorske studije, na sjednici održanoj 22.12.2022. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

I

Dr Vesna Simović Zvicer, vanredna profesorica Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, imenuje se za mentora pri izradi doktorske disertacije kandidatkinje mr Bude Methadžović.

II

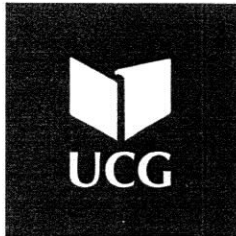
Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-1500/5
Podgorica, 22.12.2022. godine

PREDSJEDNIK SENATA

B. Božović
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Univerzitet Crne Gore
adresa / address_Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_00382 20 414 255
fax_00382 20 414 230
mail_rektorat@ucg.ac.me
web_www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03 - 706

Datum / Date 13. 05 2021

Crna Gora
UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

Primljeno:	Org. Jed:	Broj	Prilog	Vrijednost
	01	732		

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19 i 74/20) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 13.05.2021. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr Vesna Simović Zvicer bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za **oblast Socijalno i radno pravo** na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof. dr Vladimir Božović, vršilac funkcije rektora

Prof. dr Vesna Simović-Zvicer

BIOGRAFIJA

- Datum rođenja: 02.05.1977. godine u Šavniku.
- Osnovnu i srednju školu završila je u Nikšiću. Diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, 2000. godine. Magistrirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na temu: "Pozitivno-pravna sadržina i značenje pravila o opravdanom otkazu, 17.11.2004. godine. Doktorirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na temu: Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje lica sa invaliditetom, 10.12.2010. godine.
- U martu 2001. godine zasnovala je radni odnos na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao saradnik-stipendista na predmetu Radno pravo. U zvanje saradnika u nastavi birana je 2005. godine. U periodu 2011 - 2015. godine bila je angažovana kao predavač na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka, na predmetima: Radno pravo, Evropsko radno pravo i Socijalna zaštita, a periodu 2015 - 2021. godine imala akademsko zvanje docent.
- Dana 13. maja 2021. godine izabrana je za vanrednu profesoricu na Fakultetu političkih nauka na predmetima: Radno pravo, Evropsko radno pravo i Socijalna zaštita i na predmetu Radno pravo, na Pravnom fakultetu.

Ostale aktivnosti:

- Od oktobra 2010. godine se nalazi na listi arbitra i miritelja u Agenciji za mirno rješavanje radnih sporova.
- Od 17.11.2011. godine do 11.07.2013. godine obavljala je funkciju VD pomoćnika ministra rada i socijalnog staranja.
- Od 2012. godine do 2020. godine bila je član Socijalnog savjeta Crne Gore.
- Od juna 2014. godine je član Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, a od 24.12.2019. godine nalazi se na funkciji predsjednice Sudskog savjeta.
- Od 2014. godine član je istraživačkog tima pri Evropskoj mreži za radno pravo.
- Od 2016. godine angažovana je kao nacionalni ekspert pri Evropskom centru za ekspertizu.
- Od 2018. godine angažovana je kao nacionalni ekspert pri Evropskoj mreži pravnih eksperata za rodnu ravnopravnost i nediskriminaciju.
- Član je Upravnog odbora Udruženja pravnika Crne Gore.
- Udata je i ima sina Maksima.

BIBLIOGRAFIJA

Monografije međunarodnog značaja:

V. Simović-Zvicer, *Labour Law and Industrial Relations in Montenegro*, Kluwer Law International, 2022,p.179

Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja:

- V. Simović-Zvicer, *Atypical Employment Relationships: The Position in Montenegro*, Restatement of Labour Law in Europe, Volume II, Oxford, London, New York, New Delhi, Sydney, Hart Publishing, 2019, p. 571-590.
- V. Simović-Zvicer, *The Concept of Employee: The Position in Montenegro*, Restatement of Labour Law in Europe, Volume I, The Concept of Employee, Oxford and Portland, Oregon, Hart Publishing, 2017,p. 459-477.
- V. Simović-Zvicer, *New Forms of Employment in Montenegro*, New Forms of Employment in Europe, Bulletin of Comparative Labour Relations, Volume 94, Kluwer Law International B.V, 2016, chapter 23.

Monografije i stručne knjige izdate u Crnoj Gori:

- V. Simović-Zvicer, *Obrasci akata za primjenu Zakona o radu*, Centar za radno i poslovno pravo, Podgorica, 2022.
- V. Simović-Zvicer, *Komentar Zakona o radu*, Centar za radno i poslovno pravo, Podgorica, 2020, str. 506.

- V. Simović-Zvicer, *Vodič o poslovanju u duhu nediskriminacije – zaštita od diskriminacije u zapošljavanju RE populacije*, CEDEM, 2020, str.30.
- V. Simović-Zvicer glavna autorka, *Zabrana diskriminacije i ostvarivanje prava iz radnog odnosa*, CEDEM, Podgorica, 2019, str. 50
- Č. Veljić, V. Simović, *Sto deset godina socijalne zaštite u Crnoj Gori*, Fakultet političkih nauka, Podgorica, 2011. godine, ISBN 978-9940-9102-3-5, COBISS.CG-ID 19071504, str.144.
- M. Kuljak, V. Simović i dr., *Vodič kroz društvenu odgovornost preduzeća prema zaposlenim ženama, ženama na tržištu rada i ženama u zajednici*, CRNVO, Podgorica, 2012. godine.
- V. Simović, *Kolektivno pregovaranje u međunarodnim standardima i pripisima u Crnoj Gori*, izdavač: Socijalni savjet Crne Gore, 2011. godine.
- V. Simović, *Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje lica sa invaliditetom prema međunarodnim standardima i u Crnoj Gori*, Unija poslodavaca Crne Gore, Podgorica, 2011. godine.
- D. Đorđević, V. Simovic, *Kako da ostvarim svoja prava*, izdavač: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – Odjeljenje za poslove rodne ravnopravnosti, Podgorica, 2010. godine.

Radovi objavljeni u časopisima izbornicima radova

Međunarodni časopisi

- V.Simović-Zvicer, Pravo oca na roditeljski i očinski dopust u zemljama EU, Revija za socijalnu politiku, svezak 29, br. 1 (2022), str. 51-68.
- V. Simović.Zvicer, *Naknade za majke sa troje i više djece – korak unazad ka pomirenju profesionalnih i porodičnih obeveza u Crnoj Gori*, Radno i socijalno parvo, Beograd, 2018, broj 1, godina XXII YU ISSN 1450-5800.
- V. Simović-Zvicer, *Trajanje radnog odnosa i radno vrijeme kao elementi pojma radnog odnosa u crnogorskom pravu*, Radno i socijalno pravo, časopis za teoriju i praksu radnog i socijalnog prava, Beograd, 2016, godina XX, YU ISSN: 1450-5800, str. 1-17.
- V. Simović-Zvicer, *Štrajk kao metod rješavanja radnih sporova u Crnoj Gori*, Radno i socijalno pravo, časopis za teoriju i praksu radnog i socijalnog prava, Beograd, 2015, godina XX, YU ISSN: 1450-5800.
- V. Simović, *Harmonizacija međunarodnih standarda o radno-pravnom statusu pomoraca*, Pravo i privreda, br. 7-9/2011 USDKA 347.7 ISSN 0354-3501, Beograd, godina XLVIII, str. 428-443.
- V. Simović, *Normativno regulisanje procjene rizika na radnom mjestu od strane poslodavca*, Pravni život, tom IV, br. 12/2008, YU ISSN: 0350-0500, str.589-598.
- V. Simović, *Institucije za profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori*, Pravni život, tom II, YUISNN: 0350-0500, br. 9/2006, 521-532.
- V. Simović, *Nezaposlenost kao uzrok siromaštva (sa osvrtom na stanje u Crnoj Gori)*, Pravni život, tom III, YUISNN: 0350-0500, br. 11/2005, str.955-964.
- V. Simović, *Nepravilno otkazivanje radnog odnosa i uloga sudova u postupku zaštite prava zaposlenih*, Pravni život, tom III, br. 10/2004, YUISNN: 0350-0500, str.803-812.
- V. Simović, *Disciplinska odgovornost zaposlenih prema novom zakonu o radu Crne Gore*, Pravni život, tom II, br. 10/2003, YUISNN: 0350-0500, str. 871-880.
- V. Simović, *Sigurnost zaposlenja u uslovima tehničko-tehnološkog progresa*, Pravni život, tom II, br. 10/ 2002, YUISNN: 0350-0500, str. 881-889.

Domaći časopisi i zbornici radova

- V. Simović-Zvicer, *Profesionalno ocjenjivanje rada sudija u Crnoj Gori*, Pravni zbornik, br.2/2016, ISSN: 0350-6630, str.105-125.
- V. Simović-Zvicer, *Ugovor o radu i druge forme rada*, Pravni zbornik, Podgorica, br 3-4/ 2015, ISSN: 0350-6630, str. 141-159.
- V. Simović, *Značaj kolektivnih ugovora kao izvora radnog prava i specifičnosti kolektivnog pregovaranja na evropskom i na nacionalnom nivou*, Pravni zbornik, Podgorica, br 1-2/ 2013, ISSN: 0350-6630, str. 177-201.
- V. Simović, *Mobing – pojam, uzroci, posledice i mehanizmi zaštite*, Pravni zbornik, Podgorica, br. 1-2 /2010 ISSN: 0350-6630), str. 296-317.
- V. Simović, *Pravni položaj lica sa invaliditetom u pogledu zapošljavanja u Crnoj Gori*, Pravni zbornik, Podgorica, br 3-4/ 2010, ISSN: 0350-6630, str. 175-197.

- V. Simović, *Uslovi za zapošljavanje stranaca u Crnoj Gori*, Pravni zbornik, Podgorica, br. 2/09 (ISSN: 0350-6630), str.167-183.
- V. Simović, *Zaštita socio-materijalnog položaja osoba sa invaliditetom u dokumentima Organizacije ujedinjenih nacija*, Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, 2009, str. 77-87.
- V. Simović, *Zaštita socio-materijalnog položaja osoba sa invaliditetom u dokumentima Organizacije ujedinjenih nacija*, Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, 2009, str. 77-87.
- V. Simović, *Pravo djeteta na samoopredjeljenje*, Pravni zbornik, Podgorica, br. 1-2/2003 (ISSN: 0350-6630), str. 152-157.

Radovi na međunarodnim konferencijama

- V. Simović-Zvicer, *Primjena načela dobrovoljnosti u postupku mirnog rješavanja radnih sporova u Crnoj Gori*, stručno savjetovanje: Fundamentalni principi i prava na radu u propisima i praksi Srbije i Međunarodne organizacije rada, Udruženje za radno i socijalno pravo Srbije, Beograd, godina XXIII, YU ISN 1450-5800. br. 1, 2019. str. 231-245
- V. Simović-Zvicer, *Current Challenges in Montenegrin Labour Law*, II Congresso Europeu de Direito do Trabalho, Lisboa, 2018, pp.329-353
- V. Simović-Zvicer, *Prestanak potrebe za radom zaposlenih*, zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije: Nacionalno i međunarodno pravo - aktuelna pitanja i teme, tom II, Kosovska Mitrovica, 2017.str.305-319
- V. Simović-Zvicer, Veljić Č, *Pravni položaj hranitelja u Crnoj Gori*, VII Međunarodna naučno-stručna konferencija: Unapređenje kvaliteta života djece i mladih, 24-26.06.2016. godine, Tuzla, Bosna i Hercegovina, tematski zbornik, I dio, ISSN 1986-9886, str.425-435.
- V. Simović-Zvicer, *Primjena načela tripartizma u kreiranju radno-pravnih propisa u Crnoj Gori*, Ljudska prava-između ideala I izazova sadašnjosti, zbornik radova, Kosovska Mitrovica, 2016., str. 749-763.
- V. Simović-Zvicer, *Pozitivno-pravni aspekti socijalne zaštite djece u Crnoj Gori*, Međunarodna naučna konferencija "Savremeni izazovi u socijalnom radu – problemi i perspektive", Vrnjačka Banja, 2015.
- V. Simović-Zvicer, *Mjere afirmativne akcije u postupku zapošljavanja i ostvarivanja prava iz radnog odnosa osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori*, Pravni sistem i zaštita od diskriminacije, Pravni fakultet, Univerzitet u Prištini-Kosovska Mitrovica, druga sveska, 2015, str. 409-425.
- V. Simović-Zvicer, *Međunarodni standardi o slobodi kretanja radnika*, Ohrid School of Law, New Challenges in Regulation of the Legal Relations in the Sense of the European Values, Juridica, Skopje, 2015, ISBN 978-608-4767-12-1, p.239-251.
- V. Simović, *Položaj žena u pogledu ostvarivanja prava iz radnog odnosa*, Pravne norme u vremenu i prostoru, Beograd, 2012 (knjiga br.2), ISBN: 978-86-6083-022-9, str. 291-313 (Savjetovanje na Pravnom fakultetu u Kosovskoj Mitrovici, jun 2012. godine);
- V. Simović, *Novine u radnom zakonodavstvu Crne Gore*, Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, Podgorica, godina XXX, 2008. godina, ISSN: 0350-5626, broj 38, str.612-626.
- V. Simović, *Pretpostavke za zakoniti otkaz ugovora o radu u pozitivnom zakonodavstvu*, Radno pravo u uslovima tranzicije, Pravni fakultet, Kragujevac, 2003, str.187-195.
- V. Simović, *Socijalna zaštita invalidnih lica*, Aktuelna pitanja savremenog zakonodavstva, Zbornik radova sa Savjetovanja pravnika 31.maj- 4.jun 2004, Budva, 2004, str.610-609.
- V. Simović, *Pretpostavke za zakoniti otkaz ugovora o radu u pozitivnom zakonodavstvu*, Radno pravo u uslovima tranzicije, Pravni fakultet, Kragujevac, 2003, str.187-195.

Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize

- V. Simović-Zvicer, *Country report: Gender Equality- Montenegro*, European network of legal expert in gender equality and non-discrimination, Brussels, 2020.
- V. Simović-Zvicer, *Country report: Gender Equality- Montenegro*, European network of legal expert in gender equality and non-discrimination, Brussels, 2019.
- V. Simović-Zvicer, *Annual Review on Labour Relations and Social Dialogue in Montenegro, februar, 2017.* (Friedrich Ebert Stiftung), dostupno na: www.fes.de
- V. Hazl, L. Japenc, V. Golubović-Woudstra, V. Simović-Zvicer, *Izvještaj o sadašnjem stanju u sektoru socijalne inkluzije u Crnoj Gori, sa naglaskom na inkluziju lica sa invaliditetom i Roma i Egipćana*, jun, 2016.

- V. Simović, *Country Report on legal perspectives of Gender Equality in Montenegro*, Legal perspectives og Gender Equality in South East Europe, SEELS (South East European Law School), Skopje, Novembar, 2012., str. 135-161 (SEELS Conference: 'Legal perspectives og Gender Equality in South East Europe', Law Faculty – Sarajevo, Bosnia and Hercegovina, 24 and 25 September, 2012.).
- V. Simović: *Women in montenegro and exercise of employment right, Gender Equality*, Personal Pay and Public policies, European Movement in Montenegro, The project is co-funded by European Union and managed by Delegation of European Union to Montenegro, Podgorica, 2011.
- V. Simović: *Free Movement of Labour Force between the Countries Signatories of the Deyton Agreement Using the Experiences of the Nordic Model of Cooperation*, Igman Initiative (ISBN:978-86-86145-27-7), dostupno na: www.igman-initiative.org
- V. Simović, *Annual Review 2011 on Labour Relations and Social Dialogue in South East Europe: Montenegro* (Friedrich Ebert Stiftung), dostupno na: www.fes.de
- V. Simović, *Annual Review 2010 on Labour Relations and Social Dialogue in South East Europe: Montenegro* (Friedrich Ebert Stiftung), dostupno na: www.fes.de
- V. Simović, prikaz knjige: *Odgovornost država u međunarodnom pravu*, autora Doc. dr Ivane Jelić, Pravni zbornik, Podgorica, br. 1-2 /2010 ISSN: 0350-6630), str. 489-493.

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Џорџа Вашингтона б.б.
П. фах 99
81000 ПОДГОРИЦА
ЦРНА ГОРА
ТЕЛЕФОНИ: (020) 241-777
241-888
Факс: (020) 242-301
E-mail: rektor@ac.me

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Džordža Vašingtona b.b.
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 20 241-777
241-888
Fax: (+382) 20 242-301
E-mail: rektor@ac.me

Број: 01-2649
Датум, 25. 12. 2008 г.

Ref: _____
Date, _____

UNIVERSITET CRNE GORE			
FAKULTET POLITIČIH NAUKA			
Primljeno: <u>30. 12. 2008</u>			
Org. jec.	Broj	Prilog	Vrijednost
<u>01</u>	<u>838</u>		

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG br. 60/03.) i člana 18 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 25.12.2008. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr MILAN MARKOVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Nauka o upravljanju, Javna uprava, Upravno pravo, Savremeni sistemi javne uprave na Fakultetu političkih nauka i Upravno procesno pravo na **Pravnom fakultetu**.

REKTOR

Prof. dr Predrag Miranović

Prof. dr Milan Marković

BIOGRAFIJA

- Rođen 11. 02. 1963. godine u Titogradu (Podgorica).
- Diplomirao na Pravnom fakultetu u Titogradu (Podgorica), 1986. godine.
- Dobitnik Studentske nagrade „19. decembar“ i Povelje Univerziteta, a 1986. godine proglašen za najboljeg studenta u Crnoj Gori.
- Magistrirao i doktorirao na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu.
- Predmet naučnog interesovanja ustavno i upravno pravo, javna uprava.
- Bio je prodekan na Pravnom i Fakultetu političkih nauka, član Zakonodavno pravnog odbora Skupštine RCG, član Sudskog savjeta RCG, predsjednik Savjeta za reformu državne uprave RCG i član Pravnog savjeta Ministarstva pravde RCG.
- Član više naučnih odbora, udruženja i redakcija.
- Boravio u inostranstvu na više specijalizacija, seminara i simpozijuma od kojih se izdvajaju: London (Civil Service College); Prag (Reforma javne uprave); Budimpešta (Reforma visokog obrazovanja); Krakov (NISPA-cee); Bari (CUM); Strazbur (Evropski sud za ljudska prava); Venecija (Komitet za demokratiju putem prava „Venecijanska komisija“); I i II svjetski kongres ustavnih sudova u Kejptaunu i Rio de Žaneiru; Internacionalni kongresi Evropskog i komparativnog ustavnog prava u Regensburgu.
- Predsjednik Ustavnog suda Crne Gore u dva mandata (2007 – 2013).
- Redovni profesor Univerziteta Crne Gore od 2008. godine (na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka).
- Dekan Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore (maj 2018. godine).
- Autor i koautor nekoliko knjiga (udžbenika), preko pedeset članaka, studija i eseja.

BIBLIOGRAFIJA

Objavljene knjige

1. S. Lilić, P. Kunić, P. Dimitrijević, M. Marković, *UPRAVNO PRAVO*, Beograd, 1999.
2. S. Lilić, M. Marković, P. Dimitrijević, *NAUKA O UPRAVLJANJU*, Beograd, 2001.
3. S. Lilić, P. Kunić, P. Dimitrijević, M. Marković, *UPRAVNO PRAVO II*, Beograd, 2002.
4. S. Lilić, P. Dimitrijević, M. Marković, *UPRAVNO PRAVO*, Beograd, 2004.
5. S. Lilić, P. Dimitrijević, M. Marković, *UPRAVNO PRAVO*, izmijenjeno i dopunjeno izdanje Beograd, 2006.
6. Milan I. Marković, *SAVREMENA JAVNA UPRAVA* (recenzent akademik Eugen Pusić), Podgorica, 2007.
7. Milan I. Marković, *UPRAVNOPRAVNI ESEJI* (recenzent prof. dr Ćiril Ribičić), CID, Podgorica, 2017.

Objavljeni radovi

1. UPRAVA KAO JAVNA VLASTI UPRAVA KAO JAVNA SLUŽBA
 - Pravni zbornik, br. 1 – 2, Podgorica, 1994.
2. POJAM, SADRŽINA I PRAVCI REORGANIZACIJE UPRAVE U SRBIJI I CRNOJ GORI
 - Zbornik radova sa savjetovanja pravnika *Uprava u uslovima tranzicije*, Budvanski pravnički dani, Beograd, 1995.
3. SLOBODA LIČNOSTI I HIJERARHIJSKA ORGANIZACIJA
 - Kopaonička škola prirodnog prava, Pravni život br. 9, Beograd, 1995.
4. ETIKA U UPRAVI
 - Kopaonička škola prirodnog prava, Pravni život br. 9, Beograd, 1996.
5. DOGRADNJA SISTEMA KONTROLE UPRAVE – KORAK BLIŽE VLADAVINI PRAVA
 - Rad napisan 1996, neobjavljen.
6. PROFESIONALNA I DEPOLITIZOVANA JAVNA UPRAVA
 - Izvod iz doktorske disertacije *Pravna pitanja reorganizacija uprave u Srbiji i Crnoj Gori*, Podgorica, 1997.
7. INFORMACIONA TEHNOLOGIJA U JAVNOJ UPRAVI
 - Časopis Kompjuteri i pravo, vol. 5, br. 1, Beograd, 1997.
8. WHISTLE BLOWERS

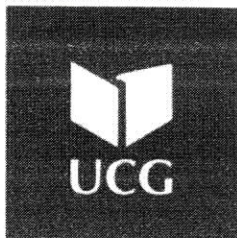
- Budvanski pravnički dani, zbornik radova *Aktuelna pitanja jugoslovenskog zakonodavstva*, Beograd, 1998.
- 10. PRAVNA ZAŠTITA BAZE PODATAKA
 - Koautorski rad sa prof. dr Miloradom Ivovićem, zbornik radova sa III naučno-stručnog skupa *INFORMACIONE TEHNOLOGIJE – sadašnjost i budućnost*, Žabljak, 1998.
- 11. PREISPITIVANJE I MODERNIZOVANJE UPRAVE – SA POSEBNIM OSVRTOM NA ISKUSTVO VELIKE BRITANIJE, AUSTRALIJE I NOVOG ZELANDA
 - Budvanski pravnički dani, zbornik radova *Aktuelna pitanja jugoslovenskog zakonodavstva*, Beograd, 1999.
- 12. PRAVO NA PRIVATNOST I NJEGOVA ZAŠTITA
 - Koautorski rad sa prof. dr Miloradom Ivovićem, časopis *Kompjuteri i pravo*, vol. 7, br. 1 – 2, Beograd 1999.
- 13. POJAM, ZNAČAJ I (RE)AFIRMACIJA UPRAVNOG (ADMINISTRATIVNOG) UGOVORA
 - Rad napisan 1999, neobjavljen.
- 14. KONCEPTUALNI MODEL POSLOVNO-ORIJENTISANE JAVNE UPRAVE
 - Zbornik radova *Aktuelna pitanja savremenog zakonodavstva*, Budva, Beograd, 2000.
- 15. INFORMATIKA, INFORMATIČKO DRUŠTVO I LOKALNA SAMOUPRAVA
 - Okrugli sto *Lokalna samouprava i pravna informatika*, Udruženje za pravnu informatiku Crne Gore, jun 2000, Podgorica.
- 16. PRAVO: OD INSTRUMENTA VLADANJA DO SISTEMA ZA SOCIJALNU REGULACIJU
 - Koautorski rad sa prof. dr Stevanom Lilićem, naučni skup *Preispitivanje pojma prava*, izložen povodom 30 godina osnivanja Pravnog fakulteta u Podgorici, Podgorica, decembar 2002.
- 17. PREISPITIVANJE I RAZVOJ UPRAVNOG SISTEMA CRNE GORE
 - REPER CEDEM Magazine for Social Affairs, 2, 2003.
- 18. STRATEGIJA UPRAVNE REFORME U CRNOJ GORI
 - Koautorski rad sa doc. dr S. Dujićem, *Pravni život* br. 9, Beograd, 2003.
- 19. NOVO PRAVNO UREĐENJE SISTEMA DRŽAVNE UPRAVE U CRNOJ GORI
 - *Tranzicija u Crnoj Gori*, CEDEM, Izvještaj br. 24, decembar 2004.
- 20. NUŽNOST PERMANENTNOG USAVRŠAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I POLOŽAJ I ZNAČAJ ORGANA ZA UPRAVLJANJE KADROVIMA U DRŽAVNOJ UPRAVI
 - *Tranzicija u Crnoj Gori*, CEDEM (Centar za demokratiju i ljudska prava), Izvještaj br. 23, septembar 2004.
- 21. PERMANENTNO FUNKCIONALNO USAVRŠAVANJE UPRAVNIH KADROVA
 - Koautorski rad sa doc. dr Slobodanom Dujićem, *Kopaonička škola prirodnog prava*, *Pravni život*, I tom, br. 9, Beograd, 2004.
- 22. ZAJEDNIČKI OKVIR ZA PROCJENU (*CAF: The Common Assessment Framework*) USPJEŠNOSTI DJELOVANJA ORGANIZACIJA U JAVNOM SEKTORU
 - Arhiv za pravne i društvene nauke, br. 1 – 2, Beograd, 2005.
- 23. CRNOGORSKI ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA
 - *Aktuelna pitanja savremenog zakonodavstva*, zbornik radova sa Savjetovanja pravnika, Budva, Beograd, jun 2005.
- 24. NOVO PRAVNO UREĐENJE SISTEMA DRŽAVNE UPRAVE U CRNOJ GORI
 - *Tranzicija u Crnoj Gori*, CEDEM, Izvještaj br. 24, decembar 2004.
- 25. ELEKTRONSKA VLADA
 - Koautorski rad sa dr Draganom Prljom 2005, neobjavljen.
- 26. AKTUELNA REALIZACIJA USTAVNIH NAČELA DEMOKRATIJE I PODJELE VLASTI U REPUBLICI CRNOJ GORI
 - Koautorski rad sa mr Mladenom Vukčevićem, objavljen na slovenačkom jeziku *Slovenske in evropske ustavnosodne razlage in uresničevanje načela socialne države v praksi*, u časopisu *DIGNITAS, Revija za človekove pravice The Slovenian Journal of Human Rights*, Ljubljana, december 2003, br. 19 – 20 str. 202 – 211.
- 27. PRAVO NA DJELOTVORNI PRAVNI LIJEK
 - Zbornik *KOMPATIBILNOST CRNOGORSKOG PRAVA sa odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima*, Studija o usaglašenosti zakonodavstva Crne Gore sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, izdavač Savjet Evrope – Kancelarija u Podgorici, Podgorica, jul 2004, str. 300 – 309.
- 28. PRAVO NA OBRAZOVANJE
 - Zbornik *KOMPATIBILNOST CRNOGORSKOG PRAVA sa odredbama Evropske konvencije o*

- o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, izdavač: Savjet Evrope – Kancelarija u Podgorici, Podgorica, jul 2004, str. 360 – 362.
29. JAVNE SLUŽBE I NEZAVISNA REGULATORNA TIJELA
- o Koautorski rad sa doc. dr Slobodan Dujić, uobličen tokom 2009, pripremljen kao dopunski i prošireni rad, rada sa naslovom *Javne (regulatorne) agencije* koji je bio objavljen u jubilarnom broju *Arhiva za pravne i društvene nauke* povodom stote godišnjice izlaženja *Arhiv za pravne i društvene nauke*, Beograd, 2006, br. 3 – 4, str. 1555 – 1580.
30. NOVI ZAKON O USTAVNOM SUDU CRNE GORE
- o Uvodni govor na okruglom stolu na temu: *Novi zakon o Ustavnom sudu Crne Gore*, održan pod pokroviteljstvom Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Kancelarije Savjeta Evrope, Venecijanske komisije i Ustavnog suda Crne Gore, Podgorica, 17. jun 2008.
31. UC u ustavnopravnom sistemu Crne Gore
- o Okrugli sto ustavnih sudova *Ustavna tužba kao pravno sredstvo za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda*, Dubrovnik, 24. oktobar, 2008.
32. PRAVO NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM VREMENSKOM ROKU
- o Seminar *Pravo na pravično suđenje u razumnom vremenskom roku*, *Evropska konvencija o ljudskim pravima, crnogorsko zakonodavstvo i praksa*, održan pod pokroviteljstvom Misije OSCE-a, AIRE – Centra i CEDEM-a, Budva, 27. april 2009.
33. ZBIRKA PROPISA KOJI SE ODOSE NA USTAVNI SUD CRNE GORE – PREDGOVOR
- o Predgovor za: *Zbirka propisa koji se odnose na Ustavni sud Crne Gore*, OESC-e, Podgorica, 2009, str. 8 – 9.
34. ISTORIJA CRNOGORSKOG SUDSTVA
- o Promocija knjige dr Čedomira Bogićevića *Istorija crnogorskog sudstva*, održana na Cetinju, 29. oktobra u Zetskom domu, objavljena u zborniku, *oktobar Dan crnogorskog sudstva*, Sudijski dani 29 – 30. oktobar, Budva, 2009, str. 17 – 20.
35. IN MEMORIAM AKADEMIK EUGEN PUSIĆ (1916 – 2010)
- o Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, *Godišnjak 2010, knjiga XXXVIII*, priredio Ranislav Bulatović, generalni sekretar CANU, Podgorica, 2011, str. 163 – 168.
36. КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВОСУДИЕ – СОВРЕМЕННЫЕ ВЫЗОВЫ И КОНСТИТУЦИОННЫЙ СУД ЧЕРНОГОРИИ
- o Materijal sa međunarodne konferencije *Ustavna kontrola – doktrina i praksa*, održane povodom 20 godina Ustavnog suda Ruske federacije u Sankt Peterburgu 28 – 29. oktobra 2011, objavljen u zborniku: *Конституционный контроль: доктрина и практика*, Материалы международной конференции, посвященной 20-летию Конституционного Суда Российской Федерации – Санкт-Петербург, 28 – 29 октября 2011. г. Под редакцией Председателя Конституционного Суда Российской Федерации, доктора юридических наук, профессора В. Д. Зорькина, Moskva 2012, str. 270 – 281.
37. ČL. 6 I 10 EVROPSKE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA
- o Uvodni, pozdravni govor na seminaru koji je organizovao Ustavni sud Crne Gore i Savjet Evrope – Sekretarijat za pravdu i pravnu saradnju, Podgorica, hotel Crna Gora 31. maj – 1. jun 2012. godine.
38. CONSTITUTIONAL JUDICIARY AND DIVISION OF POWER THE ROLE OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF MONTENEGRO
- o 20 th Anniversary of the Constitutional Court of the Republic of Albania, *International Conference Separation and Balancing of powers role of constitutional review*, Tirana, 7 – 8. jun 2012, str. 165 – 174.
39. PRAVNO DEJSTVO I IZVRŠENJE ODLUKA USTAVNOG SUDA
- o Okrugli sto regionalnih ustavnih sudova *Dejstvo i izvršenje odluka ustavnog suda*, Sremski Karlovci, 5 – 7. jul 2012. godine, str. 20.
40. USTAVNA ŽALBA (procedure, slučajevi iz prakse, efekti)
- o Obračanje predsjednika Ustavnog suda Crne Gore Milana Markovića Venecijanskoj komisiji, 94. Plenarna sjednica, Venecija, 8 – 9. mart, 2013.
41. KONVENCIJA ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA U PRAKSI EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA – STRASBOURSKI ACQUIS
- o Prikaz knjige: Prof. dr Jasna Omejec, *Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u praksi Evropskog suda za ljudska prava – strasbourški acquis*, Zagreb, 2012, objavljen u dnevnom listu *Pobjeda* 28. jula (str. 14) i 29. jula (str. 18) 2013.
42. ULOGA USTAVNOG SUDA U IZGRADNJI VLADAVINE PRAVA

- Okrugli sto *Uloga ustavnog suda u izgradnji vladavine prava*, održan u Miločeru 13 – 15. maja 2013. Rad objavljen u zborniku radova *Uloga Ustavnog suda u izgradnji vladavine prava*, Miločer, 2015, str. 9 – 15.
- 43. SAVREMENA JAVNA UPRAVA
 - Koautorski rad sa prof. dr Slobodanom Dujićem, Fakultet za državne i evropske studije u Kranju, objavljen u *Zborniku Pravnog fakulteta u Podgorici, godina XXX III*, Podgorica, 2013, br. 42, str. 143 – 156.
- 44. USTAVNOPRAVNA ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA U CRNOJ GORI
 - Seminar *Ustavnopravna zaštita ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori*, organizatori: Konrad Adenauer Stiftung, CEDEM, Britanska ambasada u Podgorici, Vrhovni sud Crne Gore – Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije Crne Gore, The AIRE (Advice on individual Rights in Europe), Bečići, 10 –11. jun 2013.
- 45. POLOŽAJ I PERSPEKTIVA USTAVNOG SUDSTVA
 - Međunarodna konferencija *Položaj i perspektiva ustavnog sudstva*, Beograd, 16 – 18 oktobar 2013. Rad objavljen u zborniku *Položaj i perspektiva ustavnog sudstva*, Beograd, 2014, str. 143 –152.
- 46. EVROPSKO DRŽAVLJANSTVO: RAZVOJ, UTICAJ I IZAZOVI
 - Koautorski rad sa Aleksandrom Vukašinović, šeficom kabineta predsjednika Ustavnog suda Crne Gore, *Hrvatska i komparativna javna uprava*, Zagreb, 2016, br. 3, str. 497– 525.

Recenzije

1. EUROPEIZACIJA UPRAVNOG SUDOVANJA U HRVATSKOJ, Zagreb, 2014.
2. EUROPEIZACIJA HRVATSKE JAVNE UPRAVE, Zagreb 2014.
3. UPRAVLJANJE KVALITETOM I UČINKOVITOŠĆU U JAVNOJ UPRAVI, Zagreb, 2016.
4. Gorjanka Lalić-Novak, AZIL – PRAVNI I INSTITUCIONALNI ASPEKTI, Zagreb, 2016.
5. HRVATSKA I KOMPARATIVNA JAVNA UPRAVA (časopis), anonimni recenzent.
6. CRNA GORA I NJEMAČKI RAJH; DOKUMENTI IZ POLITIČKOG ARHIVA SLUŽBE INOSTRANIH POSLOVA U BERLINU 1906 – 1914 (tom I) i 1910 – 1914 (tom II), urednici: dr Radoslav Raspopović, dr Konrad Clewing, dr Edvin Pezo, dr Senka Raspopović, Podgorica, 2019.

Univerzitet Crne Gore

adresa / address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone: 00382 20 414 255
fax: 00382 20 414 250
mail: rektor@ucg.ac.me
web: www.ucg.ac.me

University of Montenegro

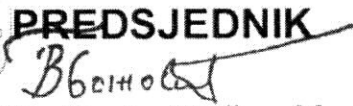
Broj / Ref: 03-3579

Datum / Date: 26.06.2023

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19 i 74/20 i 104/21 i 86/22) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 23.6.2023. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr **ENA GRBOVIĆ** bira se u akademsko zvanje **docent Univerziteta Crne Gore** za oblast **Socijalna politika i socijalni rad** na **Fakultetu političkih nauke Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK

Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Curriculum Vitae

Lični podaci

Prezime/Ime	doc. dr Ena Grbović		
Adresa	Bulevar Save Kovačevića 40, Podgorica		
Telefon		Mobilni telefon(i)	+ 382 69 690 306
E-mail	ena.grbovic@ijzcg.me		
Državljanstvo	Crna Gora		
Datum rođenja	08/12/1984		
Pol	Ž		
Trenutna pozicija/ zanimanje	Predavač na Fakultetu političkih nauka		

Radno iskustvo

Period (od-do)	2013 – aktuelno		
Zanimanje ili pozicija	Savjetnik za naučne projekte		
Glavne aktivnosti i odgovornosti			
Ime i adresa poslodavca	Institut za javno zdravlje Crne Gore		
Vrsta posla ili sektor	Centar za nauku i edukaciju		
Period (od-do)	Jul 2010.g.- 1.januar 2013.g		
Zanimanje ili pozicija	Skupština Crne Gore, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, saradnik u Odboru		
Glavne aktivnosti i odgovornosti	Saradnik u Odboru		
Ime i adresa poslodavca	Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 10, Podgorica		
Vrsta posla ili sektor	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, saradnik u Odboru		
Period (od-do)	Decembar 2007- Januar 2010.g.		
Zanimanje ili pozicija	Ministarstvo rada i socijalnog staranja, sektor za socijalnu i dječiju zaštitu,		
Glavne aktivnosti i odgovornosti	pripravnik a kasnije samostalni savjetnik III		
Ime i adresa poslodavca	Rimski trg BB, Ministarstvo zdravlja, rada i socijalnog staranja		
Vrsta posla ili sektor	Sektor za socijalnu zaštitu		

Obrazovanje i obuka

Period (od-do)	2021. godina		
Naziv stečene kvalifikacije	PhD		
Glavni predmeti/stečene vještine zanimanja			
Ime i tip organizatora obrazovanja i obuke	Fakultet političkih nauka Univerzitet Crne Gore, Podgorica		
Period (od-do)	2022. godina		
Naziv stečene kvalifikacije	Master of Science		
Glavni predmeti/stečene vještine zanimanja	HEALTH INFORMATION MANAGEMENT		
Ime i tip organizatora obrazovanja i obuke	Univerzitet Donja Gorica, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis		
Period (od-do)	2017. godina		
Naziv stečene kvalifikacije	Master of Science		

Glavni predmeti/stečene vještine zanimanja	Poslijediplomski specijalistički studij
Ime i tip organizatora obrazovanja i obuke	Sveučilištu u Zagrebu, Medicinski fakultet-Škola javnog zdravlja "Andrija Štampar"- i obuke
Period (od-do)	2011. godina
Naziv stečene kvalifikacije	Master of Science
Glavni predmeti/stečene vještine zanimanja	
Ime i tip organizatora obrazovanja i obuke	Fakultet političkih nauka Univerzitet Crne Gore, Podgorica
Period (od-do)	2003-2007
Naziv stečene kvalifikacije	Diplomirani socijalni radnik
Glavni predmeti/stečene vještine zanimanja	
Ime i tip organizatora obrazovanja i obuke	Fakultet političkih nauka Univerzitet Crne Gore, Podgorica

Lične vještine i kompetencije

Samoprocjena	Razumijevanje	Govor	Pisanje
Engleski jezik	Odlično	Odličan	Odlično
Kompjuterske vještine i kompetencije	MS Office, Internet, SPSS program za statističku obradu podataka		
Vozačka dozvola	B kategorije		

1. Grbović E, Galić I, Grbović M, Madžgalj J, Comparison of Delta and Omicron variant of COVID-19 infection cases in Montenegro, Srp Arh Celok Lek 2023, <https://doi.org/10.2298/ARH220915011G>, <http://www.doiserbia.nb.rs/issue.aspx?issueid=4288>, <http://www.srpskiarhiv.rs/en/online-first/>
2. Grbović E, Mugoša B Social support in recovery former users of psychoactive substances in Montenegro: a survey study, Vojnosanit Pregl 2020; April Vol. 77 (No. 5) : <https://doi.org/10.2298/VSP180409104G>
3. Galić I, Grbović E, Dujović B, Pavličić M, Challenges with COVID-19 Vaccines in Montenegro - Omicron vs. Delta infection, The First World Conference Fighting COVID-19 Pandemic Health Challenges, COLLECTIVE KNOWLEDGE. GLOBAL HEALTH., Belgrade, Serbia, 26-28 March 2022
4. Laušević D, Obradović A, Todorović M, Grbović E, Covid-19 call center activity report for period 20 March-18 April 2020, Newsletter No. 9, Podgorica, May 2020
5. Ljajević A, Mugoša B, Grbović E, Čatić S, Montenegro 2018 country report Global youth tobacco survey (GYTS), , Institute of public health, Podgorica, 2019
6. Ljaljević A, Čatić S, Popović B, Grbović E, Vodič za pružanje usluga u Savjetovalištu za brak, porodiocu i reproduktivno zdravlje Centara za prevenciju domova zdravlja, Institut za javno zdravlje Crne Gore, 2018. godina
7. Ljaljević A, Grbović E, Epidemiologija pušenja duvana u Crnoj Gori, Časopis društva ljekara Crne Gore Medicinski zapisi, Vol 65, broj 2, maj 2016. godine
8. Grbović E, Challenges and difficulties in work of social workers in homes for elderly, "HEALTH FOR ALL?! HEALTHY AGEING!", Međunarodni simpozijum u Rijeci, maj 2015. godine
9. Grbović E, Osobitosti savjetovanja o zdravoj ishrani, Hrvatski časopis za javno zdravlje, Vol 11, Broj 42, 7. travanj 2015. <https://hcjz.hr/index.php/hcjz/article/view/1495>
10. Ljaljević A, Popović B, Grbović E, Mugoša B, Promocija zdravlja i njena uloga u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Treći kongres socijalne medicine Srbije sa međunarodnim učešćem „Čigota”, Zlatibor, Srbija, oktobar 2015. godine
11. Čatić S, Grbović E, Ljaljević A, Ramčilović V, Kadić M, Kujundžić E, Uticaj sociodemografskih faktora na korišćenje alkohola kod srednjoškolaca, Treći kongres socijalne medicine Srbije sa međunarodnim učešćem „Čigota”, Zlatibor, Srbija, oktobar 2015. godine
12. Grbović M, Grbović E, Pranjić N, Psihosocijalni faktori rizika za perzistentni lumbalni bol kod zdravstvenih radnika Crne Gore, XV kongres društva ljekara Crne Gore, Bečići, septembar 2015. godine
13. Grbović E, Grbović M, Reforma primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori, Hrvatski časopis za javno zdravlje, Vol 11, Broj 42, 7. travanj 2015. godine <https://hcjz.hr/index.php/hcjz/article/view/1503>
14. Grbović M, Cvejanović-Kezunović LJ, Pranjić N, Grbović E, Work related stress and musculoskeletal disorders in Health workers in Montenegro, 6TH CROATIAN CONGRESS ON OCCUPATIONAL HEALTH WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION, "ESSENTIALS FOR WORKERS' HEALTH" Šibenik, Croatia, 30.09. – 04.10.2015. Volume: 1Abstract book p:56-7. http://hdmr.hlz.hr/6kongres/pdf/6k-prez--Cvejanov--Implementation_of_Global.pdf
15. Grbović M, Cvejanović-Kezunović LJ, Pranjić N, Grbović E, Burnout syndrome among employees who educate persons with disabilities, 6TH CROATIAN CONGRESS ON OCCUPATIONAL HEALTH WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION, "ESSENTIALS FOR WORKERS' HEALTH" Šibenik, Croatia, 30.09. – 04.10.2015. Volume: 1Abstract book p:56-7. http://hdmr.hlz.hr/6kongres/pdf/6k-prez--Cvejanov--Implementation_of_Global.pdf
16. Grbović M, Cvejanov-Kezunović Lj, Pranjić N, Grbović E. Sindrom izgaranja kod osoba koje rade i edukuju lica sa smetnjama u razvoju. Drugi kongres Udruženja doktora opšte/porodične medicine Crne Gore „Naukom, dobrom praksom i umjetnošću liječenja do zdrave porodice“. Knjiga sažetaka: 156-7. Bečići, Budva 27-30 maj 2015. Str 156. MEDICAL cg.: ISSN 1800-7708

Učešće u projektima:

1. "Project of fostering monitoring of growth and development in view of early detection of health disorders of children under the age of five" IPA II - Collaborative grant scheme for innovative project ideas- EuropeAid/162457/ID/ACT/ME
2. The Global Youth Tobacco Survey (GYTS)-2018. Istraživanje Svjetske zdravstvene organizacije o upotrebi duvanskih proizvoda kod učenika osnovnih i srednjih škola
3. "Istraživanje o kvalitetu života, životnim stilovima i zdravstvenim rizicima stanovnika Crne Gore u 2017. godini" IPA projekat koji je sproveo je Institut za javno zdravlje Crne Gore uz finansijsku podršku Evropske Unije, kroz podršku Evropskog centra za praćenje droga i zavisnosti o drogama (EMCDDA), u okviru
4. "Istraživanju o učestalosti mikronutritivnih deficita u Crnoj Gori« (MONS 2022), istraživanje koje je sproveo IJZCG uz podršku UNICEFa i Evropske unije

Na osnovu člana 33 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) i službene evidencije, a po zahtjevu Methadžović Silva Buda, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Methadžović Silva Buda**, rođena **10-01-1994** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2022/23** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **POLITIČKE NAUKE**, koji realizuje **FAKULTET POLITIČKIH NAUKA - Podgorica** Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske **2022/23** godine prijavila je *da sluša* **6** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **I (prve)** godine, prijavila je *da sluša* **6** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita, što iznosi 100.00% od ukupnog broja ECTS kredita u **I** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Methadžović Silva Buda** je po prvi put prijavila *da sluša* **više od 2/3**, odnosno **66,67% (šezdesetšest 67/100 %)**, od ukupnog broja ECTS kredita sa **I** godine i studijske **2022/23** ima **status redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj:
Podgorica, 03.07.2023 godine

SEKRETAR.

Na osnovu člana 33 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), člana 115 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Methadžović Silva Buda, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Methadžović Silva Buda**, rođena **10-01-1994** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2022/2023** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **doktorske akademske studije**, studijski program **POLITIČKE NAUKE**, koji realizuje **FAKULTET POLITIČKIH NAUKA** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA	"A"	(odličan)	8.00
2.	1	DRŽAVA BLAGOSTANJA I SOCIJALNA PRAVA	"A"	(odličan)	6.00
3.	1	POLITIČKA SOCIOLOGIJA	"A"	(odličan)	8.00
4.	1	TERAPIJSKI MODELI U SAVREMENOM SOCIJALNOM RADU	"A"	(odličan)	8.00
5.	2	SAVREMENI SOCIJALNI PROBLEMI I SOCIJALNI RIZICI	"B"	(vrlodobar)	10.00

Zaključno sa rednim brojem **5**.

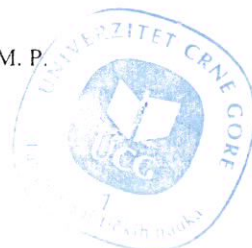
Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita **"A" (9.75)**
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **40.00** ili **66.67%**
- indeks uspjeha **6.50**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj:
Podgorica, 03.07.2023 godine

M. P.

SEKRETAR.